

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

FOB 2020-37

Kommunes svar til grundejere var en afgø- relse, som Miljø- og Fø- devareklagenævnet kunne behandle

Resumé

17. november 2020

Flere grundejere i et sommerhusområde rettede henvendelse til en kommune om en reparation af en drænledning i området. Kommunen mente, at det udførte arbejde lå inden for rammerne af kommunens vedligeholdelse af drænsystemet. I henhold til en kendelse afsagt af et landvæsensnævn skulle vedligeholdelse således udføres ved kommunens foranstaltning og udgifterne fordeles mellem de berørte grundejere.

Forvaltningsret

114.1

13.1

Miljøret

1.9

Grundejerne anmodede gentagne gange kommunen om at træffe en afgørelse i sagen efter vandløbsloven, da det var grundejernes opfattelse, at skaderne på drænet var forårsaget af handlinger foretaget i strid med vandløbsloven, og udgifterne til udbedring heraf derfor ikke skulle betales af grundejerne som vedligeholdelse. Kommunen afviste imidlertid at indlede en sag om udstedelse af et påbud efter vandløbslovens § 54, idet der efter kommunens opfattelse var tale om et civilretligt anliggende.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviste at behandle en klage over kommunen fra en af de berørte grundejere, da der efter nævnets opfattelse ikke forelå en afgørelse, som kunne påklages til nævnet.

Ombudsmanden mente, at kommunen havde truffet en afgørelse ved at afvise at indlede en sag om et påbud efter vandløbsloven. Han henviste til, at kommunen – på et område, hvor kommunen som vandløbsmyndighed havde kompetence til at træffe afgørelse – havde besluttet ikke at indlede en sag, og at det var sket på trods af en udtrykkelig opfordring fra en borger, der var part i sagen.

Ombudsmanden henstillede derfor til Miljø- og Fødevarerklagenævnet at genoptage sagen og træffe en ny afgørelse.

Desuden gjorde ombudsmanden nævnet opmærksom på, at han på visse punkter ikke var enig i nævnets anvendelse af afgørelsesbegrebet.

(Sag nr. 19/05264)

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse om sagen (svar til A), efterfulgt af en sagsfremstilling:

Ombudsmandens udtalelse

1. Sagens omstændigheder

1.1. Hvad angår sagen?

I denne sag undersøger jeg, om Syddjurs Kommune i tilknytning til et arbejde i foråret 2017 på en drænledning har truffet en afgørelse, som Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan behandle. Ved arbejdet blev drænledningen repareret, og der blev i den forbindelse udskiftet rør.

Efter din opfattelse har kommunen reelt truffet en afgørelse i sagen, som kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Heroverfor har både Syddjurs Kommune og Miljø- og Fødevarerklagenævnet afvist, at kommunen har truffet en afgørelse i sagen. Nævnet har navnlig anført, at kommunens opkrævning af udgifter til reparation og efterfølgende fremsendelse af dokumentation for kommunens udgifter ikke er en afgørelse. Kommunen har henvist til bl.a., at en landvæsensnævnskendelse fra 1972 udgør hjemlen for kommunens arbejde. Desuden har kommunen anført, at kommunen har afvist klagerens gentagne anmodninger om at træffe afgørelse om ansvar for drænledningens tilstand og skadens opståen. Kommunen har begrundet sin afvisning med, at det ikke er en kommunal opgave, men alene et civilretligt anliggende.

1.2. Syddjurs Kommunes behandling af sagen

Arbejdet på drænledningen i foråret 2017 blev udført ved Syddjurs Kommunes foranstaltning. Arbejdet bestod efter det oplyste i at reparere en hoveddrænledning. Syddjurs Kommune indvilgede i at udføre arbejdet, fordi kommunen konstaterede, at ledningen var dårligt vandførende som følge af opstuvning, og fordi arbejdet efter kommunens vurdering lå inden for de rammer for kommunens vedligeholdelse, som fremgår af en kendelse, som Landvæsensnævnet for område nr. 65, Grenaa, afsagde den 15. november 1972. Ifølge kendelsen udføres alle tilsyns-, oprensings-, vedligeholdelses- og reparationsarbejder ved kommunens foranstaltning, og udgifterne fordeles inden for de enkelte interesseområder.

I forbindelse med arbejdet blev det på grund af drænledningens tilstand på stedet besluttet at udskifte hovedrøret til nye ledningsstykker af samme dimension på en nærmere angivet strækning.

Efter arbejdets udførelse henvendte drænlaugets X sig den 19. juni 2017 til kommunen. Årsagen var, at arbejdet efter laugets opfattelse var begrundet i

skader på drænledningen (dels rødder fra et piletræ, der stod lige over drænledningen, dels en utæt samling under vejen forårsaget af nedgravning af kloakledninger), og at skaderne var foranlediget af handlinger, der var foretaget i strid med vandløbsloven. På den baggrund opfordrede laugets kommunen til at behandle sagen.

Den 26. juni 2017 henviste kommunen grundejerne til selv at søge regres over for de potentielt ansvarlige, hvis de mente, at de udgifter, de blev påført i henhold til landvæsensnævnets kendelse fra 1972, kunne henføres til andres skadevoldende adfærd.

Laugets anførte herefter den 28. juni 2017, at kommunen som tilsynsmyndighed havde pligt til at håndtere de ulovlige forhold ved at henvende sig til vedkommende grundejer (for så vidt angår rødder fra piletræ – går jeg ud fra) og Syddjurs Spildevand (for så vidt angår skade som følge af kloakering) for at få retableret de skader, de pågældende havde påført drænet.

Samme dag meddelte kommunen, at kommunen ikke havde flere bemærkninger.

Udgifterne ved arbejdet blev fordelt mellem grundejerne og den 29. november 2017 opkrævet sammen med ejendomsskatten.

I anledning af opkrævningen skrev drænlaugets den 30. november 2017 til borgmesteren om hjemlen for projektet og opkrævningen. I forbindelse med den efterfølgende korrespondance efterspurgte laugets flere gange en formel afgørelse. Borgmesteren oplyste bl.a., at kommunens hjemmelsgrundlag var 1972-kendelsen, og at "forvaltningens afslag står ved magt".

Opkrævningen gav den 30. november 2017 B, som du repræsenterer, anledning til at anmode kommunen om at sende hende regnskab for udgiften til drænledningen.

Den 6. december 2017 sendte kommunen dokumentation til B og forklarede om kommunens administration, herunder at reparationer og vedligeholdelse var foretaget i overensstemmelse med 1972-kendelsen.

1.3. Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af sagen

Den 11. december 2017 klagede B til Miljø- og Fødevareklagenævnet over Syddjurs Kommune.

I forbindelse med nævnets behandling af klagen argumenterede Syddjurs Kommune den 18. januar 2018 for, at den udførte reparation ikke kunne påklages til nævnet. Ifølge kommunens udtalelse var der i forbindelse med kommunens vedligeholdelse blevet udskiftet rør til samme dimension som

tidligere, hvorfor kommunen opfattede udskiftningen som et vedligeholdelsesprojekt og ikke et reguleringsprojekt. Desuden anførte kommunen bl.a. følgende:

"Kommunen har dog ikke på noget tidspunkt taget stilling til, om der var tale om en egentlig skade; hvem der i givet fald skulle have påført skaden, eller om afvandingsproblemet skyldes andre årsager (alder, rødder etc.).

Forud for anlægsarbejdets udførelse blev ejerne af (...) påbudt at fjerne evt. træer og buske ovenfor på hovedledningen for egen regning efter Vandløbslovens § 6 (påbuddene er vedhæftet). Lignende påbud er blevet meddelt til øvrige af området grundejere tidligere i 2016.

Der blev ikke truffet særskilt afgørelse efter Vandløbsloven for den planlagte reparation, da det er kommunens holdning at arbejdet er foretaget efter 1972-kendelsens rammer for vedligeholdelse, og at disse fortsat er gældende. For de direkte berørte grundejere blev der heller ikke modtaget kommentarer, da de blev orienteret om arbejdet.

I forbindelse med anlægsarbejdet blev det konstateret, at hovedledningen var i væsentligt dårligere tilstand end oprindeligt antaget, og der ikke kunne gennemføres rodskæring (ledningen var således fyldt med rødder) og smuldrede ved frigravningen. Det blev derfor på stedet besluttet, at udskifte hovedrøret (ø40 cm) på strækningen mellem brønd Y ud for Z-vej (nr. ...) og brønd Æ ved Ø-vej (nr. ...) jf. nedenstående tegning.

Der henvises i den forbindelse bl.a. til vandløbslovens §55 om nødvendige selvhjælpshandlinger og §62 om nye bestemmelser for et vandløb, hvis de faktiske forhold ændrer sig.

(...) Den oprindelige rørdimension er jf. 1972-kendelsen ø40 cm og de nye ledningsstykker er således af samme dimension jf. vedlagt faktura fra firmaet C.

Det er således Syddjurs Kommunes opfattelse, at reparationsarbejdet er udført indenfor den fastsatte ramme for kommunens vedligeholdelsespligt, der er anført i Landvæsensnævnets kendelse fra 1972, og at der ikke er tale om et reguleringsprojekt, der forudsætter en afgørelse efter vandløbsloven efter forudgående partshøring.

...

Som udgangspunkt forholder kommunen sig ikke til evt. særskilt partsfordeling af omkostninger til udbedring af skader på dræn, der er forvoldt af

anden part eller som påstået; kommunens manglende tilsyn. Dette må afgøres civilretlig mellem de involverede parter fordi der grundlæggende er tale om skade på privat ejendom.”

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviste den 20. april 2018 at realitetsbehandle B's klage over Syddjurs Kommunes opkrævning af udgifterne til reparation af drænledningen. Begrundelsen var, at der ikke forelå en afgørelse, der kunne påklages til nævnet.

I nævnets afvisningsafgørelse anføres bl.a., at en afgørelse i forvaltningslovens forstand er defineret ved, at den fastsætter, hvad der er eller skal være ret i det foreliggende tilfælde. Desuden anførte nævnet bl.a. følgende:

”Klager har, som nævnet forstår klagen, gjort gældende, at de foretagne reparationer reelt udgør en fornyelse af hovedrørledningen, som ikke er omfattet af landvæsenskendelsen, og at kommunen i medfør af vandløbslovens § 54, stk. 1, burde have meddelt påbud om udbedring af de skader, der var påført drænet.

Syddjurs Kommune har efter klagers opfattelse ved opkrævningen og fremsendelse af dokumentation truffet en afgørelse om at anse reparationerne for vedligeholdelsesarbejder omfattet af landvæsenskendelsen.

Syddjurs Kommunes udtalelse omkring driftsårets udgifter er efter sin formulering alene fremsat som en besvarelse af klagers henvendelse, og kan efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse ikke anses for en afgørelse i vandløbslovens forstand.

Da der således ikke foreligger en afgørelse, som kan påklages til nævnet, afviser nævnet at realitetsbehandle klagen.”

Herefter har du for B og D klaget til mig. I klagen har du anført bl.a., at nævnet har fejlbenævnt afgørelsen fra første instans, og at Syddjurs Kommune reelt har truffet en afgørelse i sagen. Den 10. september 2019 har jeg sendt din klage videre til nævnet, så nævnet kunne få lejlighed til at tage stilling til det, du har anført (mit sagsnr. 18/05044).

Den 25. oktober 2019 har nævnet fastholdt sin afvisning af at behandle B's klage. Af nævnets svar fremgår bl.a. følgende:

”Miljø- og Fødevarerklagenævnet fastholder efter en fornyet gennemgang af sagen, at der ikke med udstedelsen af fakturaen og den efterfølgende korrespondance mellem Syddjurs Kommune og klager er truffet en afgørelse, som kan påklages til nævnet.

Nævnet har herved lagt vægt på, således som anført i afgørelsen af 20. april 2018, at kommunens e-mail af 6. december 2017 alene er fremset som en besvarelse af klagers henvendelse. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i tilknytning hertil, at e-mailen efter nævnets opfattelse ikke har en sådan karakter, at den kan betegnes som en afgørelse i forvaltningslovens forstand, idet der ikke er tale om en fastsættelse af retstilstanden fremover, ligesom der ikke er meddelt klagevejledning.

Ombudsmanden har i fremsendte brev af 10. september 2019 henvist til tidligere behandlet sager i nævnet. I de af Ombudsmanden fremhævede sager traf Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelse med henvisning til henholdsvis vandløbslovens § 54 og § 54 a.

...

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse er der ikke tale om helt sammenlignelige sager, idet førsteinstansen i de konkrete tilfælde netop havde foretaget en konkret vurdering og på baggrund deraf truffet en afgørelse efter vandløbsloven om disse forhold.

Afslutningsvist bemærkes det, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har taget stilling til, hvorvidt Syddjurs Kommune burde have truffet en afgørelse.”

1.4. Din seneste klage til mig

Du har den 28. oktober 2019 på ny klaget til mig på vegne af B og D. I klagen har du fremhævet bl.a., at Syddjurs Kommune har opkrævet udgifter til at udbedre skader og forny en længere ubeskadiget del af drænledningen som vedligeholdelse hos grundejerne, der har anmodet kommunen om at myndighedsbehandle sagen, og at kommunen har afvist at behandle og træffe afgørelse i sagen. Desuden har du fremhævet, at kommunens manglende formelle afgørelse afskærer grundejerne fra at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

2. Retsgrundlag

2.1. Vedligeholdelsen af drænledningen

Den drænledning, som min undersøgelse angår, er en del af et drænsystem i sommerhusområdet X i Syddjurs Kommune. Sommerhusområdet blev opdelt i fem interesseområder ved en kendelse, som et landvæsensnævn afsagde i 1972 med hjemmel i den dagældende vandløbslov. Den aktuelle drænledning ligger i interesseområde 3 og er et privat vandløb efter vandløbsloven (nu lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019). Syddjurs Kommune er vandløbsmyndighed.

Vedligeholdelsen af private vandløb påhviler efter vandløbslovens § 35, stk. 1, som udgangspunkt bredejerne.

Ved 1972-kendelsen bestemte landvæsensnævnet, at der med hensyn til oprensning og vedligeholdelse af drænsystemerne i området vil være at forholde sig som bestemt i kendelsen og i det hele under adfærd efter loven.

Ifølge kendelsen fordeles den almindelige oprensning og vedligeholdelse af drænsystemer og brønde, herunder eventuel fornyelse af rør under hegn og rabatter med GT- eller PVC-rør, efter et nærmere bestemt partsfordelingsforslag inden for de enkelte interesseområder. Alle tilsyns-, oprensnings-, vedligeholdelses- og reparationsarbejder udføres ved kommunens foranstaltning, og udgifterne fordeles inden for de enkelte interesseområder. Kommunen tillægges i kendelsen ret til at opkræve et administrationsbidrag på 15 pct. af udgifterne ved oprensnings-, vedligeholdelses- og reparationsarbejderne. Hvis der oprettes en grundejerforening for hele sommerhusområdet, kan foreningen overtage den administration, som det i henhold til det foranstående er pålagt kommunen at varetage. Ifølge kendelsen kan bl.a. enhver af de interesserede lodsejere indbringe spørgsmål om manglende oprensning og vedligeholdelse for en vandløbsret, ligesom spørgsmål om en eventuel fuldstændig fornyelse af rørledningerne kan indbringes for en vandløbsret.

Ifølge vandløbslovens § 88, stk. 1, 1. pkt., bevarer afgørelser, der er truffet efter de hidtil gældende bestemmelser, deres gyldighed, indtil der i medfør af loven eller regler, der er udstedt med hjemmel i loven, træffes en ny afgørelse.

2.2. Vandløbsmyndighedens beføjelser efter vandløbsloven

Syddjurs Kommune er som vandløbsmyndighed tillagt forskellige beføjelser i vandløbsloven og kan bl.a. træffe en række afgørelser i medfør af loven.

Vandløbsmyndigheden kan ifølge vandløbslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand, hvis vandløb, diger, bygværker og andre anlæg omfattet af loven beskadiges, eller der foretages foranstaltninger i strid med loven. Vandløbsmyndigheden kan desuden meddele påbud om udførelse af manglende vedligeholdelsesarbejder, jf. vandløbslovens § 54, stk. 1, 2. pkt.

Bliver vandløbsmyndigheden opmærksom på et ulovligt forhold, skal den foranledige det ulovlige forhold bragt til ophør, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning. Det følger af vandløbslovens § 54 a.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af et vandløbs mangelfulde tilstand eller på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefrakommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden i medfør af vandløbslovens § 55, stk. 1, 1. pkt., foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning.

Efter vandløbslovens § 62 kan kommunen som vandløbsmyndighed – uanset at forholdene ved et vandløb eller anlæg tidligere er fastlagt ved aftale, eller at der tidligere er truffet afgørelse herom – fastsætte nye bestemmelser vedrørende vandløbet eller anlægget, hvis de faktiske forhold har ændret sig, eller hvis den tidligere aftale eller afgørelse må anses for utilstrækkelig.

2.3. Klageadgangen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Vandløbslovens § 80, stk. 1, fastlægger klageadgangen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Vandløbsmyndighedens afgørelser, bortset fra afgørelser om erstatning og andre økonomiske spørgsmål, og miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 37 a kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Afgørelser efter § 54 a kan dog ikke påklages.”

Miljø- og Fødevareklagenævnet behandler på den baggrund bl.a. klager over vandløbsmyndighedens afgørelser i medfør af vandløbslovens § 54, stk. 1, § 55 og § 62.

Nævnet kan ikke behandle klager over afgørelser efter vandløbslovens § 54 a. Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et ulovligt forhold, kan dog påklages til nævnet.

2.4. Forvaltningslovens afgørelsesbegreb

Det fremgår ikke af forarbejderne til vandløbslovens § 80, stk. 1 (Folketingstidende 1981-82, 2. samling, tillæg A, sp. 1203), hvad der forstås ved begrebet ”afgørelser”. Som Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt til grund, må begrebet imidlertid forstås i overensstemmelse med afgørelsesbegrebet i forvaltningsloven (lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014). Jeg henviser herved til [FOB 2001.261](#).

Forvaltningsloven indeholder ikke en definition af afgørelsesbegrebet, men efter forarbejderne til loven sigtes der med udtrykket ”truffet afgørelse” i lovens § 2, stk. 1, til udfærdigelse af retsakter, dvs. udtalelser, der går ud på at fastsætte, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende tilfælde. Jeg henviser til bemærkningerne til § 2 i lovforslag nr. LF 4 af 2. oktober 1985, Folketingstidende 1985-86, lovforslagets specielle bemærkninger.

En afgørelse i forvaltningslovens forstand vil i almindelighed være karakteriseret ved, at der er tale om

- en udtalelse fra en offentlig myndighed,
- som udstedes på et offentligretligt grundlag (i modsætning til privatretligt grundlag, f.eks. en aftale),
- som går ud på ensidigt at bestemme, hvad der er eller skal være gældende ret, og
- som retter sig mod eksterne modtagere (i modsætning til internt mod myndigheden selv).

Det indgår også i vurderingen, om det pågældende skridt afslutter sagen eller blot er et skridt hen imod sagens endelige afslutning. Der er således ikke tale om en afgørelse, når en myndighed beslutter at tage en sag under behandling. Til gengæld har en beslutning om at afslutte en sag karakter af en afgørelse.

Der er også tale om en afgørelse, når en i øvrigt kompetent myndighed afviser en borgers anmodning om, at myndigheden behandler en sag, med henvisning til, at netop de pågældende sagsforhold falder uden for myndighedens kompetence, jf. [FOB 1995.207](#) og [FOB 2006.480](#).

På tilsvarende måde anses en afvisning af at tage en sag under behandling for at være en afgørelse, når myndigheden i øvrigt kan træffe afgørelse i sager af den pågældende karakter, jf. [FOB 1994.100](#), [FOB 2008.463](#), [FOB 2016-6](#) (på ombudsmandens hjemmeside), Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), s. 110, Niels Fenger, Forvaltningsret (2018), s. 90, og [overblik #4](#), pkt. 5.2, om afgørelsesbegrebet i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside. Se i samme retning Karsten Revsbech mfl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 8. udgave (2019), s. 283 ff., og Steen Rønsholdt, Forvaltningsret – retssikkerhed, proces, sagsbehandling, 5. udgave (2018), s. 95 ff.

Det er uden betydning for vurderingen af, om forvaltningens udsagn udgør en afgørelse, om udsagnet betegnes som en afgørelse, når blot udsagnet retter sig mod en ekstern modtager og efter sit indhold går ud på ensidigt at bestemme, hvad der er eller skal være gældende ret. Eksempelvis fastslog Højesteret i U.2019.1616H, at et brev fra en styrelse til sagens parter, hvori styrelsen meddelte, at man efter en samlet vurdering ikke fandt grundlag for at tilbagekalde og ændre nogle tidligere afgørelser, efter sit indhold udgjorde en forvaltningsretlig afgørelse. Det kunne ikke føre til et andet resultat, at brevet ikke indeholdt ordet "afgørelse" eller lignende begreber.

Se i øvrigt om rækkevidden af afgørelsesbegrebet U.2016.3793H, hvor en kommunes meddelelse i et brev om, at kommunen ikke anså sig for ”forpligtet til at tilbyde Custom House en forkøbsret til arealet” efter den dagældende vejlovs § 91, stk. 1, udgjorde en afgørelse efter vejlovens § 4, stk. 1.

Der gælder heller ikke i øvrigt særlige formkrav, for at en forvaltnings udtalelse kan have karakter af en afgørelse i forvaltningslovens og vandløbslovens forstand. Det er således ikke en forudsætning for, at et forvaltningsudsagn er en afgørelse, at det er forsynet med begrundelse og klagevejledning (hvor der i øvrigt findes en klageinstans). Jeg henviser til den tidligere omtalte U.2019.1616H, hvor Højesteret fastslog, at et brev fra en styrelse om, at styrelsen ikke fandt grund til at genoptage en afgørelse, udgjorde en forvaltningsretlig afgørelse, uanset at der ikke var givet klagevejledning.

Vurderingen af, om en beslutning, som en myndighed træffer, er en afgørelse eller ej, er derved uafhængig af beslutningens form, herunder om beslutningen er meddelt skriftligt til borgeren, og om dette i givet fald sker ved brev eller elektronisk post, herunder ved mail eller sms.

3. Myndighedernes udtalelser

3.1. Miljø- og Fødevarerklagenævnets synspunkter

Af Miljø- og Fødevarerklagenævnets udtalelse af 13. marts 2020 fremgår bl.a. følgende:

”Efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse har Syddjurs Kommunes e-mail ikke retlige konsekvenser for klager efter vandløbsloven, idet der ikke er foretaget en konkret vurdering af det udførte vedligeholdelsesarbejde efter lovens regler herom. Det er nævnets vurdering, at kommunens opkrævning til dækning af udgifterne til reparationen af drænelledningen i medfør af landsvæsenskendelse af 15. november 1972, ikke er bestemmende i forhold til spørgsmålet om vedligeholdelsespligten af drænet. Dermed finder nævnet, at kommunens tilkendegivelse ikke er udtryk for en konkret stillingtagen efter vandløbslovens bestemmelser, og kommunen har således ikke med besvarelsen af klagers henvendelse taget stilling til, hvorvidt der foreligger et ulovligt forhold i medfør af vandløbsloven.

...

Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse, at der ikke gælder særlige formkrav til afgørelser, og at disse kan meddeles på forskellige måder, herunder i en e-mail.

I den konkrete sag er det imidlertid Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at Syddjurs Kommune ikke ved opkrævningen af udgifterne på 6.122,44 kr. og den efterfølgende besvarelse af klagers henvendelse herom og fremsendelse af dokumentation for, hvad beløbet omfattede, har truffet en afgørelse i vandløbslovens forstand.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at nævnet ved anvendelsen af afgørelsesbegrebet ikke lægger vægt på udtalelsens formelle fremtræden, herunder om der er tale om manglende begrundelse eller klagevejledning. Nævnet bemærker, at der ikke ved afgørelsen af 20. april 2018 er lagt vægt på, at kommunens e-mail ikke var ledsaget af en klagevejledning, men at dette fejlagtigt er anført som et understøttende argument i den uddybende begrundelse, som blev sendt til klager i brev af 25. oktober 2019.

Folketingets Ombudsmand har i sit brev af 10. september 2019 henvist til tidligere behandlede sager i nævnet.

...

Som tidligere anført, så er der efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse ikke tale om sammenlignelige sager. I modsætning til den konkrete sag, har førsteinstansen i de nævnte tidligere behandlede sager foretaget en konkret vurdering og på baggrund deraf truffet en afgørelse efter vandløbslovens bestemmelser om disse forhold.

...

Med henvisning til A's klage har Folketingets Ombudsmand anført, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge klager har givet udtryk for, at man kun behandler sager på basis af formelle afgørelser.

Miljø- og Fødevareklagenævnet må afvise dette og beklager, at klager har fået denne opfattelse efter telefonisk kontakt med nævnets sekretariat. Nævnet henviser til de vedlagte telefonnotater, hvoraf det fremgår, hvad der er blevet oplyst ved telefonisk samtale med A.

Videre har Folketingets Ombudsmand henvist til det i klagen anførte om, at klagen omhandler Syddjurs Kommunes beslutning om, at det udførte arbejde er et vedligeholdelsesarbejde i vandløbslovens forstand.

...

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder som anført ovenfor, at Syddjurs Kommune ikke har truffet en afgørelse om at anse reparationerne for

vedligeholdelsesarbejder i vandløbslovens forstand, og om at disse er udført i overensstemmelse med reglerne herom. Det er nævnets opfattelse, at Syddjurs Kommunes e-mail af 6. december 2017 ikke havde retlige konsekvenser for klager efter vandløbsloven, idet der ikke var foretaget en konkret vurdering af det udførte vedligeholdelsesarbejde efter lovens regler. Endvidere er det nævnets vurdering, at kommunens opkrævning til dækning af udgifter til reparation af drænledning i medfør af landsvæsenskendelse af 15. november 1972 er udtryk for en afgørelse eller administration i henhold til den konkrete landvæsenskendelse og ikke en konkret stillingtagen efter vandløbslovens bestemmelser.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at denne vurdering understøttes af det faktum, at Syddjurs Kommune med hjemmel i vandløbslovens § 6, jf. § 54 netop meddelte påbud om fjernelse af træer og buske ovenfor på hovedledningen til en række grundejere.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan på denne baggrund henholde sig til afgørelsen af 20. april 2018, idet det fortsat er nævnets opfattelse, at der ikke foreligger en afgørelse, som kan påklages til nævnet.”

Nævnet har den 23. juni 2020 i en supplerende udtalelse oplyst, at Syddjurs Kommunes udtalelse af 15. juni 2020 (se pkt. 3.2 umiddelbart nedenfor) ikke giver nævnet anledning til flere bemærkninger, og at nævnet fortsat kan henholde sig til afgørelsen af 20. april 2018.

3.2. Syddjurs Kommunes synspunkter

Af Syddjurs Kommunes udtalelse af 15. juni 2020 fremgår bl.a. følgende:

”Det fremgår af nedenstående redegørelse, at der i forbindelse med kommunens vedligeholdelse af den private hovedrørledning er blevet udskiftet rør til samme dimension som tidligere, hvorfor kommunen grundlæggende opfatter udskiftningen som et vedligeholdelsesprojekt og *ikke* et reguleringsprojekt, der forudsætter tilladelse efter Vandløbsloven.

Det er endvidere Syddjurs Kommunes opfattelse, at denne vedligeholdelse er indeholdt i Landvæsensnævns kendelse fra 1972 for drænsystemet, hvorfor den ikke forudsætter en forudgående tilladelse efter vandløbsloven med tilhørende klagemulighed.

...

Drænsystemet på X er grundlæggende at opfatte som et privat vandløb, hvor bredejeren normalt har vedligeholdelsesansvaret jf. Vandløbslovens §35:

...

Som følge af 1972-kendelse er denne vedligeholdelse overgået til kommunen, men omkostningen betales fortsat af områdets grundejere efter en partsfordelingsnøgle.

Det er derfor Syddjurs Kommunes opfattelse, at 1972-kendelsen udgør det juridiske grundlag for kommunens drift og vedligeholdelse af drænet på X, og at der som udgangspunkt ikke skal træffes afgørelser efter vandløbslovens §54 for denne vedligeholdelse.

...

Om den påklagede reparation af hovedrørledning 3 ved Ø-vej og Å-vej

...

Der blev ikke truffet særskilt afgørelse efter Vandløbslovens §54 for den planlagte reparation, da det jf. førnævnte er kommunens opfattelse, at arbejdet er indeholdt i 1972-kendelsens rammer for alm. vedligeholdelse, og at disse fortsat er gældende jf. Vandløbslovens §35 stk. 1.

I forbindelse med selve anlægsarbejdet blev det konstateret, at hovedrørledningen var i væsentligt dårligere tilstand end oprindeligt antaget. Rørledningen var således fyldt med rødder og smuldrede ved frigravningen, hvorfor der ikke kunne udføres rodkæring. En udskiftning af flere rørlængder var derfor nødvendig for at opretholde rørledningens oprindelige afvandingsevne.

Det var heller ikke muligt at påhæfte nye rørstykker med ældre, hvorfor reparationen endte med en udskiftning af rørledningsstrækningen mellem brønd Y ud for Z-vej (nr. ...) og brønd Æ ved Ø-vej (nr. ...) jf. vedlagte tegning.

...

Kommunen traf beslutning om at fortsætte og afslutte reparationsarbejdet på et tidspunkt, hvor der var stor risiko for sammenskrudning af ledningsgraven, og hvor det ikke var muligt at nedlukke arbejdsstedet uden at ødelægge rørledningens funktionsevne. Der henvises til både Vandløbslovens §54 og 1972-kendelsen, hvor kommunen som vandløbsmyndighed både har pligt til at sørge for at genoprette drænets oprindelige funktionsevne og samtidig til at gennemføre det nødvendige arbejde for at undgå oversvømmelse. Endvidere kunne kommunens entreprenør

ikke garantere for arbejdet og rørledningens fremtidige funktionsevne medmindre at de nye rør blev påhæftet et fast/bestandig rørmateriale.

Der henvises i den forbindelse også til vandløbslovens §55 om nødvendige selvhjælpshandlinger i forbindelse med risiko for skade og usædvanlige nedbørsforhold, samt til lovens §62 om nye bestemmelser for et vandløb, hvis de faktiske forhold ændrer sig, og hvor det vurderes at den tidligere aftale eller afgørelse er utilstrækkelig.

Det er som tidligere nævnt Syddjurs Kommunes opfattelse, at reparationsarbejdet blev planlagt indenfor den fastsatte ramme for kommunens vedligeholdelsespligt, der er anført i 1972-kendelsen – hvorfor der vurderes ikke at være behov for at træffe en forudgående afgørelse for arbejdets udførelse efter Vandløbslovens bestemmelser.

Efterfølgende er der heller ikke blevet truffet en formel afgørelse for lovliggørelse af den udskiftede rørledning. Dels fordi den udførte reparation ikke kan karakteriseres som 'fuldstændig fornyelse' jf. 1972-kendelsen, men snarere en 'delvis fornyelse'. Og dels fordi der ikke er gennemført en omlægning eller opdimensionering af rørledningen som forudsætter gennemførelse af et reguleringsprojekt.

Endvidere er det kommunens holdning, at en formel, lovliggørende afgørelse efter arbejdets udførelse vil føre til samme resultat da nytteværdien for grundejerne indenfor hovedrørledning 3 efter kommunens opfattelse er den samme som 1972-kendelsen.

Klagerne har gentagne gange anmodet kommunen om at træffe afgørelse vedrørende fastlæggelse af et ansvar for rørledningens tekniske tilstand og skadens opstående. Dette har kommunen afvist at gøre, fordi det ikke vurderes at være en kommunal opgave, men alene et civilretlig anliggende.

Det er jf. ovenstående Syddjurs Kommunes opfattelse, at den udførte reparation ikke kan påklages til Miljø og Fødevarerklagenævnet (...)"

4. Min vurdering

4.1. Kommunens opkrævning af udgifter

Jeg er enig med Miljø- og Fødevarerklagenævnet i, at Syddjurs Kommune ikke har truffet en afgørelse i forbindelse med sin opkrævning af 29. november 2017 og sin mail af 6. december 2017 med dokumentation for kommunens udgifter. Jeg har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at opkrævningen skete på grundlag af de tidligere beslutninger, der er truffet i sagen.

Det relevante spørgsmål i sagen er således efter min opfattelse, om Syddjurs Kommune på et andet tidspunkt i sagen må anses for at have truffet en eller flere afgørelser.

4.2. Grundejernes henvendelser til kommunen om at træffe afgørelse

Drænlaug X opfordrede i sin henvendelse af 19. juni 2017 kommunen til at behandle sagen, fordi skaderne på drænledningen efter laugets opfattelse var forårsaget af handlinger i strid med vandløbsloven.

Den 26. juni 2017 henviste kommunen grundejerne til selv at kontakte de muligt ansvarlige, fordi drænledningen var privatejet.

Ikke enhver besvarelse af en henvendelse fra en borger udgør en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det gælder også, hvor en part forhører sig om, hvordan en myndighed agter at agere i en konkret situation, uden samtidig at fremsætte en egentlig anmodning om, at myndigheden træffer afgørelse i sagen. I den foreliggende sag har klagerne imidlertid – som også anført af Syddjurs Kommune i udtalelsen til mig – gentagne gange anmodet kommunen om at træffe afgørelse om fastlæggelse af et ansvar for rørledningens tekniske tilstand og skadens opståen. Samtidig har kommunen i flere breve utvetydigt afvist at gøre dette, fordi det ikke vurderes at være en kommunal opgave, men alene et civilretligt anliggende. Bl.a. har kommunens borgmester den 7. december 2017 udtalt, at "forvaltningens afslag står ved magt".

Spørgsmålet er hermed, om en kommunes afvisning af en parts anmodning om at behandle skader på et vandløb i form af et påbud efter vandløbslovens § 54 i stedet for at pålægge grundejerne udgifter hertil som vedligeholdelse udgør en afgørelse, og om det i den forbindelse gør en forskel, på hvilken måde kommunen formulerer sin beslutning herom.

Vandløbslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., angår beskadigelse af vandløb og foranstaltninger foretaget i strid med vandløbsloven og indeholder hjemmel til, at Syddjurs Kommune som vandløbsmyndighed kan meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand i disse situationer.

Jeg må på den baggrund lægge til grund, at Syddjurs Kommune på et område, hvor kommunen som vandløbsmyndighed har kompetence til at træffe en afgørelse i medfør af vandløbslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., har besluttet ikke at indlede en sag efter denne bestemmelse. Jeg må også lægge til grund, at dette er sket på trods af en udtrykkelig anmodning herom fra (eller på vegne af) en person, der opfylder betingelserne for at være part i sagen, og at kommunen har tilkendegivet – og fastholdt – sin beslutning om ikke at indlede en sag herom over for den pågældende part.

På det grundlag er det min opfattelse, at Syddjurs Kommune har truffet en afgørelse ved at afvise at indlede en påbudssag efter vandløbslovens § 54.

Jeg er opmærksom på, at Syddjurs Kommune har anført, at 1972-kendelsen udgør det juridiske grundlag for kommunens drift og vedligeholdelse af drænet, og at dette ifølge kommunen indebærer, at der som udgangspunkt ikke skal træffes afgørelser efter vandløbslovens § 54 for denne vedligeholdelse. Dette kan imidlertid efter min opfattelse ikke føre til, at kommunens afvisning af at indlede en sag efter denne bestemmelse ikke får karakter af en afgørelse.

For det første relaterer kommunens argument sig til spørgsmålet om, hvorvidt kommunen kan – og i givet fald bør – udnytte sin offentligretlige kompetence som vandløbsmyndighed til at meddele påbud efter vandløbslovens § 54, men ikke til spørgsmålet om, hvorvidt kommunens afvisning af at gøre dette har karakter af en afgørelse.

For det andet er 1972-kendelsen efter min opfattelse ikke til hinder for, at kommunen som vandløbsmyndighed træffer afgørelser efter vandløbsloven – herunder lovens § 54 – i relation til arbejde vedrørende drænledningen, når der efter loven er grundlag herfor. Det fremgår da også af sagen, at kommunen i 2016 i medfør af vandløbslovens § 6, stk. 3, jf. § 54, har meddelt påbud om at fjerne træer og buske oven på drænledningen. Men selv hvis 1972-kendelsen afskar kommunen fra at træffe afgørelse efter vandløbslovens § 54, ville kommunens beslutning om af denne grund ikke at imødekomme den fremsatte anmodning om at træffe en afgørelse efter § 54 udgøre en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Jeg henviser til det, jeg har anført under pkt. 2 med henvisning til [FOB 1995.207](#) og [FOB 2006.480](#).

Jeg mener derfor, at det, som Syddjurs Kommune har anført om kommunens vedligeholdelsesforpligtelser efter 1972-kendelsen, ikke kan føre til en ændret vurdering af, om kommunen i sagen har truffet en afgørelse ved at afvise at indlede en sag om udstedelse af et påbud efter vandløbslovens § 54.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet behandler i medfør af vandløbslovens § 80, stk. 1, klager over vandløbsmyndighedens afgørelser. Miljø- og Fødevarerklagenævnet er derfor kompetent til at behandle klager over Syddjurs Kommunes afvisning af at behandle en sag efter vandløbsloven.

Særligt i lyset af klagernes gentagne anmodninger til kommunen om at træffe afgørelse i sagen finder jeg det beklageligt, at kommunen ikke har været opmærksom på, at kommunen har truffet en afgørelse ved at afvise klagers anmodning om at indlede en sag efter vandløbslovens § 54. Jeg finder det i forlængelse heraf også beklageligt, at nævnet har afvist at realitetsbehandle

klagen til nævnet med henvisning til, at kommunen ikke har truffet en afgørelse i sagen.

Jeg har gjort Syddjurs Kommune og Miljø- og Fødevareklagenævnet bekendt med min opfattelse.

Samtidig har jeg henstillet til nævnet at genoptage sin behandling af sagen og træffe en ny afgørelse i lyset af det, jeg har anført.

4.3. Kommunens udskiftning af hovedrøret

Syddjurs Kommune besluttede i forbindelse med anlægsarbejdet i foråret 2017 at udskifte drænledningens hovedrør på en nærmere angiven strækning.

Syddjurs Kommune har i sin udtalelse til mig anført, at der heller ikke i denne forbindelse blev truffet afgørelser efter vandløbsloven.

Syddjurs Kommune har imidlertid samtidig – ud over 1972-kendelsen – henvist til både vandløbslovens § 54, § 55 og § 62 i forbindelse med, at kommunen har redegjort for grundlaget for sin beslutning om at udskifte hovedrøret. Det er desuden anført, at kommunen heller ikke efter arbejdets udførelse har truffet en "formel afgørelse" for at lovliggøre den udskiftede drænledning, og at en "formel, lovliggende afgørelse" ville føre til samme resultat.

Kommunens henvisning til vandløbslovens § 54, § 55 og § 62 i tilknytning til, at kommunen redegør for grundlaget for sin beslutning, og den samtidige angivelse af, at kommunen ikke har truffet afgørelser efter vandløbsloven, giver efter min opfattelse anledning til tvivl om grundlaget for beslutningen om at udskifte en del af drænledningens hovedrør.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan behandle klager over de afgørelser, som Syddjurs Kommune træffer som vandløbsmyndighed efter vandløbslovens § 54, § 55 og § 62, jf. lovens § 80, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har hverken i afvisningen af 20. april 2018, svaret af 25. oktober 2019 eller i udtalelserne til mig forholdt sig (udtrykkeligt) til, om kommunen med sin beslutning om at udskifte drænledningens hovedrør har truffet en afgørelse, som nævnet kan behandle.

Jeg mener herefter samlet set, at jeg ikke har det fornødne grundlag for på nuværende tidspunkt at udtale mig om, hvorvidt kommunen har truffet en afgørelse i forbindelse med udskiftningen af hovedrøret. Jeg har i stedet henstillet til Miljø- og Fødevareklagenævnet at tage stilling til dette i forbindelse med nævnets genoptagelse af sagen, jf. pkt. 4.2 ovenfor.

Jeg har gjort Syddjurs Kommune og Miljø- og Fødevareklagenævnet bekendt med min opfattelse.

5. Mine bemærkninger om Miljø- og Fødevareklagenævnets anvendelse af afgørelsesbegrebet

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i sine breve af 20. april 2018, 25. oktober 2019 og 13. marts 2020 anført, hvilke forhold nævnet har lagt vægt på ved bedømmelsen af, om Syddjurs Kommune har truffet en afgørelse i sagen.

Jeg er enig med nævnet i, at der ikke gælder særlige formkrav, for at en myndigheds udsagn kan have karakter af en afgørelse i forvaltningslovens og vandløbslovens forstand, og at en afgørelse kan meddeles på forskellige måder, herunder i en mail. Desuden er jeg enig med nævnet i, at der ved anvendelsen af afgørelsesbegrebet ikke kan lægges vægt på en udtalelses formelle fremtræden, herunder om der er tale om manglende begrundelse og klagevejledning. Jeg henviser til det, jeg har anført under pkt. 2.4 ovenfor.

Derfor er jeg også enig med nævnet i, at det er en fejl, at nævnet i sit brev af 25. oktober 2019 til dig har brugt manglende klagevejledning som et understøttende argument for, at Syddjurs Kommune ikke har truffet en afgørelse i sagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i brevene af 20. april 2018 og 25. oktober 2019 desuden tilkendegivet, at Syddjurs Kommunes udtalelse alene er fremsat som en besvarelse af en klagers henvendelse.

Som anført i pkt. 4.2 er det ikke enhver besvarelse af en henvendelse fra en borger til en forvaltningsmyndighed, der har karakter af en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Jeg er imidlertid ikke enig med nævnet i, at det i sig selv taler imod, at der foreligger en afgørelse, at kommunens udtalelse er fremsat som en besvarelse af en borgerhenvendelse. Det kendetegner således en afgørelse, at afgørelsen retter sig mod eksterne modtagere, og ofte vil en afgørelse blive truffet på baggrund af en henvendelse fra en borger. Typiske eksempler på afgørelser er således svar til borgere på, om ansøgninger om tilladelser, ydelser og dispensationer imødekommes eller ej.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i brevet af 25. oktober 2019 og udtalelsen til mig herudover tilkendegivet, at kommunen ikke har udtalt sig på grundlag af en konkret vurdering.

Som også nævnet anfører, er en afgørelse imidlertid karakteriseret ved, at en myndighed fastsætter, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende til-

fælde. Dette gælder, uanset om myndigheden herved har foretaget en konkret vurdering i sagen. En myndighed kan endvidere træffe en afgørelse ved at afvise at tage en sag under behandling (se pkt. 2.4). Jeg tilføjer, at kommunen efter min opfattelse rent faktisk har foretaget en vurdering af, om den kunne – og i givet fald burde – indlede en sag efter vandløbslovens § 54 i den konkrete sag, ligesom kommunen har forklaret, hvorfor dette efter kommunens opfattelse ikke er tilfældet.

Endelig finder Miljø- og Fødevarerklagenævnet – som jeg forstår nævnets udtalelse til mig – at nævnets vurdering af, at der ikke foreligger en afgørelse, understøttes af, at kommunen i 2016 med hjemmel i vandløbslovens § 6, stk. 3, jf. § 54, har meddelt påbud til en række grundejere om at fjerne træer og buske oven på drænledningen.

Efter min opfattelse har det ikke betydning, om kommunen tidligere i sagen har truffet afgørelse om et andet forhold end selve reparationen af drænledningen. Der er ikke noget til hinder for, at en myndighed i samme sag træffer flere afgørelser med forskellig indhold og forskellig fremtræden.

Jeg har gjort nævnet bekendt med mine bemærkninger.

6. Afsluttende bemærkninger

Jeg har bedt Miljø- og Fødevarerklagenævnet om at underrette mig om nævnets kommende svar til dig.

...

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet underrettede mig ved brev af 19. april 2021 om, at nævnet på baggrund af min henstilling havde genoptaget sagen og den 16. april 2021 havde truffet en ny afgørelse over for A.

Af afgørelsen fremgik det, at nævnet vurderede, at Syddjurs Kommune havde truffet en afgørelse ved at afvise at indlede en påbudssag efter vandløbslovens § 54, og at afgørelsen kunne påklages til nævnet.

Endvidere fremgik det, at nævnet vurderede, at kommunen havde truffet en afgørelse ved at forholde sig til den retlige kvalifikation af udskiftningen af drænledningens hovedrør og ved at fastslå, at der var tale om vedligeholdelse.

Ved brev af 27. april 2021 meddelte jeg herefter Miljø- og Fødevareklagenævnet, at jeg ikke foretog mig videre i sagen.

Sagsfremstilling

1.1. Som nævnt angår min undersøgelse en drænledning, der er en del af et drænsystem i sommerhusområdet X i Syddjurs Kommune.

Sommerhusområdet blev ved en kendelse af 15. november 1972 fra Landvæsensnævnet for område nr. 65, Grenaa, opdelt i fem interesseområder.

Den drænledning, min undersøgelse angår, ligger i interesseområde tre, hvor B og D, som du klager for, er grundejere.

1.2. Af landvæsensnævnets kendelse fremgår bl.a.:

"B. Generelle bestemmelser inden for hele sommerhusområdet

1. Den almindelige oprensning og vedligeholdelse af drænsystemer og brønde, herunder evt. fornyelse af rør under hegn og rabatter med GT- eller PVC rør, fordeles efter et partsfordelingsforslag inden for de enkelte interesseområder.

...

3. Alle tilsyns-, oprensnings-, vedligeholdelses- og reparationsarbejder udføres ved (...) kommunes foranstaltning.

Udgifterne fordeles inden for de enkelte interesseområder.

Der tillægges herved kommunen ret til at opkræve et administrationsbidrag på 15 % af udgifterne ved oprensnings-, vedligeholdelses- og reparationsarbejderne.

Såfremt der oprettes en grundejerforening for hele sommerhusområdet, kan grundejerforeningen overtage den administration, som det i henhold til det foranstående er pålagt kommunen at varetage.

Eventuelt kan der oprettes et lodsejerudvalg bestående af 2 repræsentanter fra hver interesseområde, hvortil alle klager indgives af de enkelte lodsejere.

Lodsejerudvalget retter herefter henvendelse til (...) kommune og træffer aftale om de nødvendige arbejder – herunder eventuelt supplerende dræning.

Lodsejerudvalget vælges evt. for en periode af 3 år.

4. (...) kommune, den eventuelle grundejerforening eller det eventuelle lodsejerudvalg og enhver af de interesserede lodsejere kan indbringe spørgsmål om manglende oprensning og vedligeholdelse for en vandløbsret.

5. Spørgsmål om en eventuel fuldstændig fornyelse af rørledningerne indbringes for en vandløbsret.

...

H. Tinglysning

Til sikring af den ejendommen påhvilende vedligeholdelsesforpligtigelse tinglyses kendelsen med henhold til vandløbslovens § 89, stk. 1 servitutstiftende forud for den på ejendommen påhvilende pantegæld på følgende ejendomme (...)

Thi bestemmes

Med hensyn til oprensning og vedligeholdelsen af drænsystemerne i sommerhusområdet X vil det være at forholde som foran bestemt og i det hele under adfærd efter loven.”

1.3. Af Syddjurs Kommunes mail af 3. marts 2016 til dig fremgår det bl.a., at kommunen umiddelbart var til sinds at kigge på område 3-hovedledningen ved Å-vej/X-vej, hvor spildevandsledningen havde givet problemer. Syddjurs Spildevand A/S ville blive inddraget i problemløsningen.

I foråret 2017 blev der udført arbejde på drænledningen i interesseområde 3 ved Syddjurs Kommunes foranstaltning. Arbejdet bestod i at reparere hoveddrænledningen, fordi der var mistanke om en skade som følge af kloakering i 2016. I forbindelse med arbejdet blev det – på grund af drænledningens tilstand – på stedet besluttet at udskifte hovedrøret til nye ledningsstykker af samme dimension på strækningen mellem brønd Y ud for Z-vej (nr. ...) og brønd Æ ved Ø-vej (nr. ...).

Den 19. juni 2017 skrev drænlaug X bl.a. følgende til kommunen:

”Vi har i drænlaug X vendt sagen om drænstrækningen mellem Ø-vej og Å-vej.

Ved opgravningen af rørene blev det klart (og dokumenteret), at der var to problemer på strækningen. Det ene var rødder fra piletræet på Ø-vej, der stod lige over ledningen. Dette problem har været kendt længe, da der mange gange er spulet på denne strækning. Det andet problem var

en utæt samling under vejen, som er foranlediget af nedgravningen af kloakledningerne. Et stort hulrum under asfalten bevidnede, at der var kommet meget sand og grus i ledningen gennem den utætte samling mellem plast- og betonrør. Der var ikke problemer med rørene fra X-vej og til brønden på Å-vej.

I begge tilfælde er der altså tale om skader på rørene foranlediget af handlinger, som er i strid med vandløbsloven. Der må ikke plantes over ledningen (§ 6, stk. 3), og ved beskadigelse af vandløb (som følge af nedlægning af kloakrør) kan skadevolder pålægges at udbedre skaden.

I ingen af tilfældene er udbedring altså vedligeholdelsesopgaver i henhold til Vandløbsloven. Heraf følger, at udgifterne til projektet formentlig ikke kan pålægges grundejerne i omr. 3 i henhold til kendelsen fra 1972.

Vores fokus er at sikre at drænene på X forvaltes i henhold til Vandløbsloven og kendelsen. Det er jer som myndighed, der skal træffe afgørelsen. Men det er for os vigtigt, at der kommer orden på disse ting. Der har været flere eksempler på, at træerødder har ødelagt ledningerne (ved Z-vej). Men træerne må ikke være der. Det er en tilsynsopgave at sikre det, og den hjælper vi gerne med til at løse.

Vi kan derimod ikke forsvare, at vores medlemmer – og øvrige grundejere – skal betale for skader på rør, som er opstået i strid med lovgivningen, og som dermed ikke kan henføres til almindeligt vedligehold.

Vi skal derfor opfordre kommunen til at behandle sagen.”

Kommunen svarede den 26. juni 2017 bl.a.:

”Det er Syddjurs Kommunes opfattelse, at vi har overholdt vores tilsynspligt både som vandløbsmyndighed og som entreprenør jf. vores særegne rolle baseret på 1972-kendelsen, og at vi som udgangspunkt ikke har begået ansvarspådragende fejl i den forbindelse.

Vi har således gennem snart mange år udført regelmæssige tilsyn af drænets afvandingsevne: har forsøgt at gennemføre en lidt mere omfattende reovering af (område) 3 og (område) 5 i 2013 og i øvrigt forstået alle reparations- og vedligeholdelsesarbejder når kommunen ved egen drift – eller gennem grundejernes henvendelse – er blevet gjort opmærksom på, at der er et reparations-/vedligeholdelsesbehov. De omtalte reparationer på Å-vej og Ø-vej er som bekendt udført efter ønske af enten drænlaug X eller grundejer.

Såfremt drænlaug X og/eller områdets grundejere skulle mene, at de udgifter, de påføres via 1972-kendelsen kan henføres til andres ansvarspådragende adfærd, må de selv søge regres over for disse potentielt ansvarlige, hvad enten der er tale om en konkret grundejer eller anden part, da drænene som tidligere oplyst er privatejet af den enkelte grundejer.”

Den 28. juni 2017 skrev drænlaug på ny til kommunen og anførte bl.a.:

”(…) Vores vurdering er fortsat, at Syddjurs Kommune ikke har hjemmel til at opkræve de omtalte udgifter fuldt ud, da der helt åbenlyst ikke er tale om vedligeholdelsesudgifter. (...) I dette tilfælde er der – som beskrevet i vores henvendelse af 19. juni tale om ulovlige forhold, som tilsynsmyndigheden, Syddjurs Kommune, har pligt til at håndtere.

Hvis kommunen således havde overholdt sin pligt til tilsyn efter kapitel 11 i Vandløbsloven, ville den have henvendt sig til ejeren af Ø-vej (nr. ...) og til Syddjurs spildevand for at få retableret de skader, de pågældende har påført drænet. Det har været kendt længe, at der var problemer på denne strækning, og dermed har kommunen som tilsynsmyndighed en pligt til at få det løst. Det er faktisk forkert at beskrive projektet som vedligeholdelse. Det drejer sig om udbedring af skader, som har en kendt årsag. Dermed bliver skadevolder ansvarlig for udbedring. Og tilsynsmyndigheden, Syddjurs Kommune, ansvarlig for at det sker.

Det er således at løbe fra ansvaret – og i al sin enkelhed absurd – at skrive, som I gør, (...)

Det er vigtigt for alle parter at få denne sag afgjort på en måde, der sikrer, at vi kan have tillid til at tilsynet foregår efter loven. I modsat fald kan kommunen kalde alt for vedligehold og opkræve alle udgifter hos fællesskabet.

Hvis ikke Syddjurs Kommune som vandløbsmyndighed vil træffe en afgørelse i denne sag, så vi kan få skabt klarhed, så tvinger I os reelt til at indlede endnu en klagesag og opfordre vores medlemmer til ikke at betale udgifter vedr. Ø-vej/Å-vej.”

Kommunen meddelte samme dag bl.a.:

”Jeg har ikke flere bemærkninger til jeres seneste mail, da jeg mener at have redegjort for vores holdning.”

Udgifterne ved det arbejde, der blev udført i foråret 2017, blev efterfølgende fordelt mellem grundejerne i interesseområdet, herunder B og D.

Den 29. november 2017 blev udgifterne opkrævet sammen med ejendoms-skatten.

I anledning af opkrævningen af 29. november 2017 skrev drænlaug X den 30. november 2017 til borgmesteren i Syddjurs Kommune. Lauget anførte bl.a.:

”(...) Endvidere har vi bedt om at få sagen behandlet efter Vandløbsloven (om projektet er sket i henhold til loven). Det har du og (...) afvist.

...

Hvis projektet, og opkrævningen herfor, ikke har hjemmel i Vandløbsloven, skal beløbet naturligvis ikke opkræves hos lodsejerne.

Vi håber du og det øvrige byråd, som vandløbsmyndighed, hurtigt vil tage hånd om sagen.”

Samme dag svarede borgmesteren bl.a., at kommunens ”hjemmelsgrundlag ligger i afvandingskendelsen fra 1972, som der er ageret efter”.

Herefter anførte laug X – også den 30. november 2017 – bl.a., at der ikke var tilgået laug X en afgørelse efter vandløbsloven og 1972-kendelsen på sagen på Ø-vej og Å-vej, og efterspurgte dermed en sådan afgørelse.

Den 1. december 2017 skrev borgmesteren bl.a.:

”Den omtalte reparation på Ø-vej og Å-vej er udført på anmodning af drænlaug X – vi talte faktisk også herom på et møde hvori jeg deltog for nogen tid siden, og forvaltningen har mails fra lodsejere der har udtrykt glæde over den bestilte reparation, men det kan ikke være nyt for nogen at regningen fordeles blandt lodsejerne.

Kommunens hjemmelsgrundlag er fortsat kendelsen fra 1972, hvori er beskrevet at kommunen skal udføre reparationer – men ikke større renoweringer, omlægninger og opdimensionering – og mener vi klart der er tale om reparation.”

Samme dag skrev laug X til borgmesteren bl.a.:

”Drænlaug X har ikke og kan ikke 'bestille' reparationer. Kommunen står for tilsynet med og vedligeholdelsen af drænsystemet iht. Kendelse og vandløbslov. Drænlaug X kan påpege hvis der er ting, der ikke fungerer. Det har vi gjort.

Vi er enige i at der var behov for reparation på Ø-vej. Der er dog helt unødvendigt skiftet mange meter sundt rør og håndteringen af skaden forvoldt af træerødder og nedgravning af kloak er ikke håndteret iht. vandløbsloven. Vi mener ikke dette kan ignoreres da 'fællesskabet' herved kommer til at betale for lovstridige forhold.

Vi tolker dit svar som om vandløbsmyndigheden ikke vil træffe en formel afgørelse i sagen. Da du/I jo er vandløbsmyndighed og – om end indirekte – har truffet afgørelse om fordeling af udgifterne og om projektets lovlighed, må vi bruge den eksisterende korrespondance som grundlag for en anke. Vi må så spørge nævnet om en anke vil have opsættende virkning på betalingen.

Vi skal beklage den tunge proces det vil medføre, men det er afgørende for området at vi får klarhed i forvaltningen og vedligeholdet af drænene.

Sig gerne til hvis vi læser din mail forkert og I således påtænker at behandle sagen efter loven.

Det er til vandløbsmyndigheden, som du er repræsentant for, vores henvendelse er rettet (...)"

Herefter anførte borgmesteren bl.a., at han ikke fandt anledning til tro, at afvandingsforholdene på X ikke blev håndteret korrekt.

På denne baggrund anførte lauget – også den 1. december 2017 – over for borgmesteren bl.a.:

"(...) Vi forstår ganske enkelt ikke, at I ikke vil behandle sagen efter lovgivningen, så beslutningsgrundlag, lovhjemmel og klageadgang tydeliggøres og formaliseres. Det er det lovgivningen er til for og det ville være langt mindre tidskrævende for alle parter."

Lauget anførte også, at lauget forgæves havde prøvet at få forvaltningen til at træffe en afgørelse efter loven.

Den 4. december 2017 fastholdt borgmesteren bl.a., at tingene, der var håndteret med 1972-kendelsen som grundlag, foregik korrekt.

Samme dag anførte drænlauget over for borgmesteren bl.a.:

"Når vi inddrager dig/byråd er det fordi forvaltningen nærmest konsekvent afviser at behandle sager efter loven. Dvs. med en afgørelse, der indeholder begrundelse, lovreference, klagevejledning mv. Det er ikke

kun formalia, men vigtigt for at undgå magtfordrejning. Det sikrer at de rigtige kriterier lægges til grund for beslutninger og for at give de berørte parter mulighed for at anke sagen.

Hvis man blot lukker en sag ved at sige at beslutningen er taget på baggrund af kendelsen, er der ikke tale om en klar begrundelse og ikke tale om klare kriterier. Det kunne altså være magtfordrejning og det ser vi som et stort problem. Derfor sker dialogen med dig.

Kan vi ikke få jer til at lave en formel afgørelse, vil område 3, som nævnt, forsøge at indbringe jeres indirekte afgørelse for Natur- og Fødevareklagenævnet.”

Borgmesteren gentog den 6. december 2017, at ”jeg/byrådet har tillid til forvaltningens hjemmelsgrundlag, og skulle vi af højere myndighed blive anvist til at gøre det anderledes, vil vi gøre det”.

Senere samme dag skrev drænlaugget bl.a. således til borgmesteren:

”Som vi læser korrespondancen, har vandløbsmyndigheden (kommunalbestyrelse/byråd) tillid til forvaltningens afgørelse, i kraft af udsendelsen af årets regning til lodsejerne, om at strækningen på Ø-vej/Å-vej er udskiftet som et vedligeholdelsesarbejde med hjemmel i kendelsen fra 1972.

D m.fl., som er lodsejere i omr. 3, har bedt om en formel afgørelse efter vandløbsloven. Dette er ikke imødekommet. De ønsker at anke kommunens indirekte afgørelse, idet de mener, at problemerne på strækningen alene skyldes rodpropper fra et piletræ over ledningen og en skade på ledningen i forbindelse med nedgravning af kloak, som bør behandles efter kapitel 11 i vandløbsloven om skader på dræn. Hvis ikke der skelnes mellem skader og vedligehold, forsvinder incitamentet til at undgå skader på drænsystemet da alt kan skiftes med hjemmel i kendelsen.

Vil du venligst bekræfte dette, hvis du er enig.”

Den 7. december 2017 bekræftede borgmesteren, at ”forvaltningens afslag står ved magt”.

Også i anledning af opkrævningen skrev B den 30. november 2017 til kommunen bl.a. således: ”Jeg kan ikke se nogen dokumentation for dette store beløb, og ønsker venligst regnskab for udgiften tilsendt”.

Den 6. december 2017 svarede kommunen B. Af svaret fremgår bl.a.:

”Vedlagt fremsendes den efterspurgte dokumentation for driftsårets udgifter, der er bogført på vedligeholdelsen af (område) 3 drænet. Dokumentation for hele drænsystemet kan ses på kommunens hjemmeside (ÅbenIndsig) eller ved henvendelse til A fra drænlaug X.

Der har i dette driftsår været betydelige omkostninger til reparationer på såvel hovedledningen på Ø-vej og Å-vej samt på sidedræn ved f.eks. (...)vej. Alle reparationer er foretaget efter anmodning fra enten de pågældende grundejere og/eller drænlaug X, og såvel reparationer som vedligeholdelse i form af f.eks. tilsyn og frigravning af udløb på stranden er foretaget i overensstemmelse med afvandingskendelsen fra 1972.

Som følge af Taksationskommissionens afgørelse foretages der kun punktvis reparationer af drænet, som er i meget dårlig forfatning, og som derfor er omkostningstung at vedligeholde.”

1.4. B klagede den 11. december 2017 til Miljø- og Fødevareklagenævnet. B anførte bl.a., at omkostningen til en fornyelse af hovedrørledningen i område 3 var blevet opkrævet hos lodsejerne, og at skader, der var opstået i strid med vandløbsloven og 1972-kendelsen – et stort piletræ umiddelbart oven på drænledningen og forhindringer i vandafledningen, der opstod efter nedgravning af kloak – burde have været håndteret efter kapitel 11 i vandløbsloven. B tilbød i klagen at sende nævnet en mailkorrespondance, hvorom hun anførte, at det fremgik, at kommunen havde afslået at træffe en formel afgørelse i sagen. B ønskede at få afklaret, om der var tale om vedligehold, når problemet med drænet udelukkende skyldtes kendte påførte skader.

Den 18. januar 2018 afgav kommunen en redegørelse til nævnet. Af redegørelsen fremgår bl.a.:

”Resume

Ejerne af adressen Ø-vej (nr. ...) pr. 8400 Ebeltoft (herefter benævnt klager) har i klage af 11. december 2017 påklaget en reparation af et privatejet dræn over flere matrikler til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klager ønsker, at Syddjurs Kommune skal træffe afgørelse efter vandløbsloven om at en tidligere gennemført reparation i foråret 2017 er at betragte som en vedligeholdelse, således at der opnås klagemulighed ved Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er ligeledes klagers opfattelse, at kommunen i forvejen kendte til skadens opståen, og at kommunen jf. dens tilsynspligt burde have reageret tidligere og at kommunen burde have fastslået et ansvar for reparationens betaling.

Syddjurs Kommune bestrider begge påstande fra klagers side.

Der er tale om et privatejet dræn, dvs. der er tale om rørlagt privat vandløb, hvor bredejeren normalt har vedligeholdelsesansvaret. Iflg. en tinglyst kendelse fra Landvæsensnævnet fra 1972 er denne vedligeholdelsespligt imidlertid overdraget til Syddjurs Kommune.

Det fremgår af nedenstående redegørelse, at der i forbindelse med kommunens vedligeholdelse er blevet udskiftet rør til samme dimension som tidligere, hvorfor kommunen opfatter udskiftningen som et vedligeholdelsesprojekt og *ikke* et reguleringsprojekt.

Det er derfor Syddjurs Kommunes opfattelse, at den udførte reparation ikke kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, men muligvis til Taksationskommissionen, da man grundlæggende søger en anden partsfordeling, eller domstolene for fastlæggelse af et ansvar for skadens opståen.

Syddjurs Kommune finder ligeledes, at den kommunale tilsynspligt er overholdt. Siden 1972 har kommunen således udført opsyn og vedligeholdelse af drænsystemerne på X og har siden 2010 forsøgt at gennemføre en undersøgelse og reovering af drænene, der som følge af alder er i meget dårlig tilstand. Kommunen udfører regelmæssig opsyn i område, herunder opsyn af udløb og brønde.

Endvidere gennemfører kommunen konkrete reparationer på grundejers regning efter anmodning (eller egne observationer) eller træffer afgørelser efter vandløbsloven om påbud om reparation, hvis arbejdet har et omfang, så det falder uden for 1972-kendelsens rammer.

...

Det er kommunens opfattelse, at øvrige arbejder – dvs. udskiftning af længere ledningsstræk – er den enkelte grundejers ansvar, og at kommunen som vandløbsmyndighed har mulighed for at påbyde forundersøgelser og evt. reparation/reovering, hvis der ikke opnås enighed om det. Kommunen er endvidere bekendt med reguleringsreglerne for opdimension og omlægning af dræn.

...

Der klages over en planlagt reparation, der blev udført i begyndelsen af 2017 på hoveddrænledningen for (område) 3 på et sted, hvor ledningen krydser X-vej. Reparationen var planlagt i den forstand, at såvel drænelauget X som flere grundejere havde anmodet om projektet, fordi man

havde mistanke om en 'lunke' forårsaget i forbindelse med områdets kloakering i 2006.

Syddjurs Kommune kunne ved observationer af vandstanden i hovedledningens brønde konstatere, at ledningen var dårligt vandførende pga opstuvning, hvorfor kommunen indvilgede i at udføre arbejdet da vi vurderede, at arbejdet lå indenfor for 1972-kendelsens rammer for kommunens vedligeholdelsespligt.

Kommunen har dog ikke på noget tidspunkt taget stilling til, om der var tale om en egentlig skade; hvem der i givet fald skulle have påført skaden, eller om afvandingsproblemet skyldes andre årsager (alder, rødder etc.).

Forud for anlægsarbejds udførelse blev ejerne af Z-vej (nr. ...) og Å-vej (nr. ...) påbudt at fjerne evt. træer og buske ovenfor på hovedledningen for egen regning efter Vandløbslovens § 6 (påbuddene er vedhæftet). Lignende påbud er blevet meddelt til øvrige af områdets grundejere tidligere i 2016.

Der blev ikke truffet særskilt afgørelse efter Vandløbsloven for den planlagte reparation, da det er kommunens holdning at arbejdet er foretaget efter 1972-kendelsens rammer for vedligeholdelse, og at disse fortsat er gældende. For de direkte berørte grundejere blev der heller ikke modtaget kommentarer, da de blev orienteret om arbejdet.

I forbindelse med anlægsarbejdet blev det konstateret, at hovedledningen var i væsentligt dårligere tilstand end oprindeligt antaget, og der ikke kunne gennemføres rodskæring (ledningen var således fyldt med rødder) og smuldrede ved frigravningen. Det blev derfor på stedet besluttet, at udskifte hovedrøret (ø40 cm) på strækningen mellem brønd Y ud for Z-vej (nr. ...) og brønd Æ ved Ø-vej (nr. ...) jf. nedenstående tegning.

Der henvises i den forbindelse bl.a. til vandløbslovens §55 om nødvendige selvhjælpshandlinger og §62 om nye bestemmelser for et vandløb, hvis de faktiske forhold ændrer sig.

Reparationsarbejdet var tids- og omkostningskrævende, fordi hovedledningen ligger ret dybt (3 - 3,5 m.u.t.) i et vandlidende område, hvorfor der var behov for grundvandssænkning og anlægssikring. Endvidere blev der gennemført retablering af arbejdsområdet for bl.a. at sikre entreprenørmaskinernes adgang til ledningstracéet. Den oprindelige rørdimension er jf. 1972-kendelsen ø40 cm og de nye ledningsstykker er således af samme dimension jf. vedlagt faktura fra firmaet C.

Det er således Syddjurs Kommunes opfattelse, at reparationsarbejdet er udført indenfor den fastsatte ramme for kommunens vedligeholdelsespligt, der er anført i Landvæsensnævnets kendelse fra 1972, og at der ikke er tale om et reguleringsprojekt, der forudsætter en afgørelse efter vandløbsloven efter forudgående partshøring.

Økonomi

Kommunens vedligeholdelsesarbejder bogføres på de enkelte drænsystemer for driftsåret 4. kvartal til 3. kvartal det efterfølgende år. Beløbet opkræves via ejendomsskatten for det efterfølgende skatteår.

Som udgangspunkt forholder kommunen sig ikke evt. særskilt til partsfordeling af omkostninger til udbedring af skader på dræn, der er forvoldt af anden part eller som påstået; kommunens manglende tilsyn. Dette må afgøres civilretlig mellem de involverede parter fordi der grundlæggende er tale om skade på privat ejendom.

For perioden 4. kvartal 2016 til 3. kvartal 2017 er der for (område) 3 bogført udgifter for 463.388,02 kr., hvilket tillagt moms og 15% adm.gebyr bliver til 666.120,28 kr.

For drænsystem 3 er der fastlagt 544 betalende parter, hvilket for 2018 bliver til 1.224,49 kr. pr. part. Den omtalte reparation ved Ø-vej/Å-vej kan iflg. vedlagte specifikation opgøres til:

Entreprenørudgifter	319.743 kr. ex moms
Retablering af arbejdsareal på private ejendomme	27.949,28 kr. ex moms
Retablering af X-vej	26.603,54 kr. ex moms”

I en kommentar til kommunens udtalelse stillede B og D bl.a. spørgsmål til kommunens henvisning til vandløbslovens § 55 og § 62. De anførte også, at drænet bortset fra de beskrevne skader var intakt og funktionsdygtigt, og at hovedledningen således ikke generelt var i dårlig stand.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviste den 20. april 2018 at realitetsbehandle B's klage. Afgørelsen er offentliggjort som MAD 2018.159. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

”Ejerne af ejendommen (...), som ligger inden for drændelområde 3, har den 11. december 2017 klaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over Syddjurs Kommunes opkrævning til dækning af udgifter til reparation af en drænledning, der løber hen over bl.a. klagers ejendom.

Klager har navnlig gjort gældende, at kommunen ved opkrævningen via ejendomsskatten den 29. november 2017 har truffet afgørelse om, at projektet om fornyelse af hovedrørledningen i (område) 3 systemet er vedligeholdelse med den følge, at udgifterne hertil kan opkræves hos lodsejerne i delområde 3 i henhold til landvæsenskendelse af 1972.

...

Klagen uddybet

Efter klagers opfattelse har Syddjurs Kommune med fremsendelsen af dokumentationen og bemærkningerne hertil af 6. december 2017 truffet afgørelse om, at der er tale om vedligeholdelsesarbejde, som kan opkræves af lodsejerne i henhold til den omtalte landvæsenskendelse fra 1972. Klager ønsker afklaret, om der er tale om vedligeholdelse, når problemerne med drænet udelukkende er forårsaget af i forvejen kendte skader på ledningen fra et piletræ umiddelbart oven på ledningen og under X-vej, hvor der efter nedgravning af kloak i 2006 er opstået hindringer for vandafledningen. Klager har oplyst, at drænet bortset fra de nævnte skader var intakt og funktionsdygtigt og dermed ikke generelt i dårlig stand. Klager har anmodet kommunen om at behandle disse og andre skader efter vandløbslovens kapitel 11 (tilsyn og kontrol), i stedet for at pålægge grundejerne udgifter hertil som vedligeholdelse, men kommunen har afslået at træffe en formel afgørelse.

Kommunens bemærkninger

Syddjurs Kommune har i anledning af klagen udtalt, at der ikke er truffet en afgørelse efter vandløbsloven, og at den udførte reparation efter kommunens opfattelse ikke kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, idet klagen omhandler partsfordelingen af udgifterne til reparationen. Videre er det anført, at kommunen vil træffe afgørelse efter vandløbsloven om påbud om reparation, såfremt arbejdet har et omfang, der falder uden for landvæsenskendelsen fra 1972.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Efter vandløbslovens § 80 kan vandløbsmyndighedens afgørelser, bortset fra afgørelser om erstatning og andre økonomiske spørgsmål, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

...

En afgørelse er i forvaltningslovens forstand defineret ved, at den fastsætter, hvad der er eller skal være ret i det foreliggende tilfælde¹.

¹ Nævnet henviser i en note her til "Vejledning til forvaltningsloven, pkt. 11".

Efter vandløbslovens § 88, 1. pkt., bevarer afgørelser truffet efter de hidtil gældende bestemmelser deres gyldighed, indtil der i medfør af loven eller regler udstedt i medfør af loven træffes en ny afgørelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at landvæsensnævnets kendelse af 15. november 1972 alene vedrører vedligeholdelsen af dræningene i sommerhusområdet X I-V og fordelingen af udgifter hertil.

Klager har, som nævnet forstår klagen, gjort gældende, at de foretagne reparationer reelt udgør en fornyelse af hovedrørledningen, som ikke er omfattet af landvæsenskendelsen, og at kommunen i medfør af vandløbslovens § 54, stk. 1, burde have meddelt påbud om udbedring af de skader, der var påført drænet.

Syddjurs Kommune har efter klagers opfattelse ved opkrævningen og fremsendelse af dokumentation truffet en afgørelse om at anse reparationerne for vedligeholdelsesarbejder omfattet af landvæsenskendelsen.

Syddjurs Kommunes udtalelse omkring driftsårets udgifter er efter sin formulering alene fremsat som en besvarelse af klagers henvendelse, og kan efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse ikke anses for en afgørelse i vandløbslovens forstand.

Da der således ikke foreligger en afgørelse, som kan påklages til nævnet, afviser nævnet at realitetsbehandle klagen.

Det påhviler ifølge vandløbslovens § 54 a kommunen som tilsynsmyndighed at foranledige ulovlige forhold bragt til ophør, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning. Den nærmere udøvelse af tilsynspligten efter vandløbsloven, herunder om kommunen ved påbud efter vandløbslovens § 54, stk. 1, er forpligtet til at skride ind over for beskadigelse af dræn, og hvorvidt kommunens administration sker i overensstemmelse med landvæsenskendelsen, skal rettes til Ankestyrelsen, der fører tilsyn med kommunerne, jf. kommunestyrelseslovens § 47, stk. 1. Det er Ankestyrelsen selv, der beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag, jf. kommunestyrelseslovens § 48 a.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Syddjurs Kommunes opkrævning af udgifter til reparation af drænledning på Ø-vej (nr. ...) 8400 Ebeltoft.”

Den 23. april 2018 kommenterede B og D afgørelsen og anførte indledningsvist bl.a., at de ikke havde klaget snævert over kommunens opkrævning af

udgifter. Klagen angik kommunens myndighedsbeslutning om, at det udførte arbejde var et vedligeholdelsesarbejde i vandløbslovens forstand. De anførte også, at det ikke burde komme dem til skade, at kommunens afgørelse ikke var formaliseret, og at kommunens beslutning havde retsvirkninger for dem. B og D tilbød på ny at sende nævnet mailkorrespondancen, hvoraf det fremgik, at kommunen ikke ville besvare sagen som en formel afgørelse.

Nævnet svarede B og D i en mail af 1. juni 2018 og anførte bl.a., at nævnet ingen bemærkninger havde.

1.5. Herefter klagede du den 1. juni 2018 til ombudsmanden. Ombudsmanden henviste dig den 2. november 2018 i overensstemmelse med det, Miljø- og Fødevareklagenævnet havde anført, til i første omgang at henvende dig til Ankestyrelsen (mit sagsnr. 18/02526).

I et brev af 8. november 2018 afviste Ankestyrelsen at rejse en tilsynssag i anledning af din henvendelse af 5. november 2018.

Herefter bad du den 8. november 2018 ombudsmanden om at genbehandle din tidligere klage. I klagen anførte du bl.a., at Syddjurs Kommunes afgørelse var fejlbenævnt af nævnet, og at kommunen reelt havde truffet en afgørelse i sagen.

Med et brev af 10. september 2019 sendte ombudsmanden din klage videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, så nævnet kunne få lejlighed til at tage stilling til det, som du havde anført. Nævnet fik bl.a. lejlighed til at tage stilling til, om Syddjurs Kommune i sagen traf en afgørelse om ikke at meddele et påbud efter vandløbslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., om kommunen med sin beslutning om at udskifte dele af hovedrøret til nye ledningsstykker traf en afgørelse – f.eks. efter vandløbslovens § 55, og om nævnet i sagen kan tage stilling til, om der foreligger et ulovligt forhold, jf. vandløbslovens § 54 a. Af brevet fremgår det også, at en afvisning af at tage en sag under behandling må anses for at være en afgørelse, når myndigheden i øvrigt kan træffe afgørelse i sager af den pågældende karakter (mit sagsnr. 18/05044).

Nævnet svarede dig den 25. oktober 2019. Af svaret fremgår bl.a.:

"Miljø- og Fødevareklagenævnet fastholder efter en fornyet gennemgang af sagen, at der ikke med udstedelsen af fakturaen og den efterfølgende korrespondance mellem Syddjurs Kommune og klager er truffet en afgørelse, som kan påklages til nævnet.

Nævnet har herved lagt vægt på, således som anført i afgørelsen af 20. april 2018, at kommunens e-mail af 6. december 2017 alene er frem-

sat som en besvarelse af klagers henvendelse. Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i tilknytning hertil, at e-mailen efter nævnets opfattelse ikke har en sådan karakter, at den kan betegnes som en afgørelse i forvaltningslovens forstand, idet der ikke er tale om en fastsættelse af retstilstanden fremover, ligesom der ikke er meddelt klagevejledning.

Ombudsmanden har i fremsendte brev af 10. september 2019 henvist til tidligere behandlet sag i nævnet. I de af Ombudsmanden fremhævede sager traf Miljø- og Fødevarerklagenævnet afgørelse med henvisning til henholdsvis vandløbslovens § 54 og § 54 a.

I de nævnte tilfælde havde førsteinstansen truffet afgørelse om ikke at meddele påbud efter vandløbslovens § 54 om manglende vedligeholdelsesarbejder, at det ikke var i strid med vandløbslovens § 6 at etablere et læhegn, stadfæstet regulativer og meddelt afslag på fastholdelse af eksisterende forhold efter bl.a. vandløbslovens § 17 samt truffet afgørelse om ikke at foretage selvhjælpshandling i form af reetablering af dræn, jf. vandløbslovens § 55.

Efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse er der ikke tale om helt sammenlignelige sager, idet førsteinstansen i de konkrete tilfælde netop havde foretaget en konkret vurdering og på baggrund deraf truffet en afgørelse efter vandløbsloven om disse forhold.

Afslutningsvist bemærkes det, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke har taget stilling til, hvorvidt Syddjurs Kommune burde have truffet en afgørelse.”

Den 28. oktober 2019 har du igen klaget til ombudsmanden. I klagen har du bl.a. anført, at Syddjurs Kommune har opkrævet udgifter til at udbedre skader og forny en længere ubeskadiget del af drænledningen som vedligeholdelse hos grundejerne, der har anmodet kommunen om at myndighedsbehandle sagen, og at kommunen har afvist at behandle og træffe afgørelse i sagen. Du har også anført, at kommunens manglende formelle afgørelse afskærer grundejerne fra at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Desuden skriver du i klagen følgende: "[N]ævnet har telefonisk givet udtryk for, at man kun behandler sager på basis af formelle afgørelser". Desuden henviser du i klagen til, at B og D den 23. april 2018 skrev følgende til nævnet: "Vi mener der foreligger en misforståelse. Vi har ikke klaget snævert over kommunens opkrævning af udgifter. Vores klage går på kommunens beslutning – som myndighed – om at det udførte arbejde er et vedligeholdelsesarbejde i vandløbslovens forstand". Du har suppleret klagen den 12. november 2019, hvor du har henvist til afgørelsen MAD 2017.166.

Med et brev af 31. januar 2020 har jeg iværksat en ombudsmandsundersøgelse i anledning af din klage og bedt Miljø- og Fødevareklagenævnet om en udtalelse og om udlån af sagens akter. Min undersøgelse angår som nævnt, om Syddjurs Kommune har truffet en afgørelse, som Miljø- og Fødevareklagenævnet kan behandle. Jeg har bedt nævnet om at udtale sig om en række forhold i sagen, herunder om, hvorvidt kommunen – i det samlede sagsforløb – har truffet en afgørelse, som nævnet kan behandle.

Den 13. marts 2020 har nævnet sendt mig sin udtalelse. Nævnet har fastholdt, at der ikke foreligger en afgørelse, som kan påklages til nævnet. Af udtalelsen fremgår bl.a.:

”Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse har Syddjurs Kommunes e-mail ikke retlige konsekvenser for klager efter vandløbsloven, idet der ikke er foretaget en konkret vurdering af det udførte vedligeholdelsesarbejde efter lovens regler herom. Det er nævnets vurdering, at kommunens opkrævning til dækning af udgifterne til reparationen af drænelledningen i medfør af landsvæsenskendelse af 15. november 1972, ikke er bestemmende i forhold til spørgsmålet om vedligeholdelsespligten af drænet. Dermed finder nævnet, at kommunens tilkendegivelse ikke er udtryk for en konkret stillingtagen efter vandløbslovens bestemmelser, og kommunen har således ikke med besvarelsen af klagers henvendelse taget stilling til, hvorvidt der foreligger et ulovligt forhold i medfør af vandløbsloven.

Miljø- og Fødevareklagenævnet påpeger, som anført i tidligere besvarelse til Folketingets Ombudsmand af 25. oktober 2019, at nævnet ikke herved har taget stilling til, hvorvidt Syddjurs Kommune *burde* have truffet en afgørelse efter vandløbsloven om disse forhold.

Det fremgår i øvrigt af sagens oplysninger, at Syddjurs Kommune forud for anlægsarbejdets udførelse påbød ejerne af Z-vej (nr. ...) og Å-vej (nr. ...) at fjerne træer og buske ovenfor på hovedledningen for egen regning i medfør af vandløbslovens § 6, jf. § 54.

Folketingets Ombudsmand har videre bedt Miljø- og Fødevareklagenævnet om at redegøre for, hvilken betydning det har for, om Syddjurs Kommune har truffet en afgørelse, at kommunens e-mail er sendt som en besvarelse af klagers henvendelse, og at der ikke er meddelt klagevejledning.

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at der ikke gælder særlige formkrav til afgørelser, og at disse kan meddeles på forskellige måder, herunder i en e-mail.

I den konkrete sag er det imidlertid Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at Syddjurs Kommune ikke ved opkrævningen af udgifterne på 6.122,44 kr. og den efterfølgende besvarelse af klagers henvendelse herom og fremsendelse af dokumentation for, hvad beløbet omfattede, har truffet en afgørelse i vandløbslovens forstand.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at nævnet ved anvendelsen af afgørelsesbegrebet ikke lægger vægt på udtalelsens formelle fremtræden, herunder om der er tale om manglende begrundelse eller klagevejledning. Nævnet bemærker, at der ikke ved afgørelsen af 20. april 2018 er lagt vægt på, at kommunens e-mail ikke var ledsaget af en klagevejledning, men at dette fejlagtigt er anført som et understøttende argument i den uddybende begrundelse, som blev sendt til klager i brev af 25. oktober 2019.

Folketingets Ombudsmand har i sit brev af 10. september 2019 henvist til tidligere behandlede sager i nævnet.

I de af Folketingets Ombudsmand fremhævede sager traf Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelse med henvisning til hhv. vandløbslovens § 54 og § 54 a. I de nævnte sager havde førsteinstansen truffet afgørelse om ikke at meddele påbud efter vandløbslovens § 54 om manglende vedligeholdelsesarbejder, at det ikke var i strid med vandløbslovens § 6 at etablere et læhegn, stadfæstet gældende regulativer og meddelt afslag på fastholdelse af eksisterende forhold efter bl.a. vandløbslovens § 17 samt truffet afgørelse om ikke at foretage selvhjælpshandling i form af retablering af dræn, jf. vandløbsloven 55.

Som tidligere anført, så er der efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse ikke tale om sammenlignelige sager. I modsætning til den konkrete sag, har førsteinstansen i de nævnte tidligere behandlede sager foretaget en konkret vurdering og på baggrund deraf truffet en afgørelse efter vandløbslovens bestemmelser om disse forhold.

Folketingets Ombudsmand har desuden henvist til en af A fremhævet sag, der omhandler en kommunes tilkendegivelse til en bredejer om vedligeholdelsen af en sø, som af Miljø- og Fødevareklagenævnet blev anset som en afgørelse. Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at tilkendegivelsen ensidigt blev truffet af kommunen, var af væsentlig betydning for klager og bestemte, hvad der var gældende ret. I tilkendegivelsen har kommunen bl.a. forholdt sig konkret til og vurderet, at klager som bredejer til den i sagen omhandlede sø har vedligeholdelsesforpligtelsen i medfør af vandløbslovens almindelige bestemmelser.

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at denne sag ligeledes ikke er sammenlignelig med nærværende sag.

Med henvisning til A's klage har Folketingets Ombudsmand anført, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge klager har givet udtryk for, at man kun behandler sager på basis af formelle afgørelser.

Miljø- og Fødevareklagenævnet må afvise dette og beklager, at klager har fået denne opfattelse efter telefonisk kontakt med nævnets sekretariat. Nævnet henviser til de vedlagte telefonnotater, hvoraf det fremgår, hvad der er blevet oplyst ved telefonisk samtale med A.

Videre har Folketingets Ombudsmand henvist til det i klagen anførte om, at klagen omhandler Syddjurs Kommunes beslutning om, at det udførte arbejde er et vedligeholdelsesarbejde i vandløbslovens forstand.

I tilknytning til ovenstående har Folketingets Ombudsmand bedt Miljø- og Fødevareklagenævnet tage stilling til, hvorvidt Syddjurs Kommune i sagen har truffet en afgørelse om ikke at meddele et påbud efter vandløbslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., om kommunen med sin beslutning om at udskifte dele af hovedrøret til nye ledningsstykker har truffet en afgørelse – f.eks. efter vandløbslovens § 55, og om nævnet i sagen kan tage stilling til, om der foreligger et ulovligt forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder som anført ovenfor, at Syddjurs Kommune ikke har truffet en afgørelse om at anse reparationerne for vedligeholdelsesarbejder i vandløbslovens forstand, og om at disse er udført i overensstemmelse med reglerne herom. Det er nævnets opfattelse, at Syddjurs Kommunes e-mail af 6. december 2017 ikke havde retlige konsekvenser for klager efter vandløbsloven, idet der ikke var foretaget en konkret vurdering af det udførte vedligeholdelsesarbejde efter lovens regler. Endvidere er det nævnets vurdering, at kommunens opkrævning til dækning af udgifter til reparation af drænledning i medfør af landsvæsenskendelse af 15. november 1972 er udtryk for en afgørelse eller administration i henhold til den konkrete landvæsenskendelse og ikke en konkret stillingtagen efter vandløbslovens bestemmelser.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at denne vurdering understøttes af det faktum, at Syddjurs Kommune med hjemmel i vandløbslovens § 6, jf. § 54 netop meddelte påbud om fjernelse af træer og buske ovenfor på hovedledningen til en række grundejere.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan på denne baggrund henholde sig til afgørelsen af 20. april 2018, idet det fortsat er nævnets opfattelse, at der ikke foreligger en afgørelse, som kan påklages til nævnet.”

Du har den 16. marts 2020 kommenteret nævnets udtalelse.

Den 4. maj 2020 har jeg bedt Syddjurs Kommune om en udtalelse om din klage, spørgsmålene i mit høringsbrev af 31. januar 2020 og dine kommentarer af 16. marts 2020. Jeg har især bedt kommunen om at forholde sig til, hvorvidt kommunen i det samlede forløb har truffet en afgørelse. Jeg har også bedt om, at kommunen forholder sig til, om kommunen i sagen har truffet en afgørelse ved at afvise at behandle en sag af en karakter, som kommunen kan træffe afgørelse i. Samtidig har jeg bedt nævnet om at udtale sig supplerende på baggrund af dine kommentarer og kommunens udtalelse. I brevet har jeg også bedt nævnet om at sende mig kopi af kommunens sagsakter og nævnets eventuelle supplerende sagsakter.

Herefter har myndighederne henholdsvis den 15. og 23. juni 2020 udtalt sig.

Af kommunens udtalelse fremgår bl.a.:

”Det fremgår af nedenstående redegørelse, at der i forbindelse med kommunens vedligeholdelse af det private hovedrørledning er blevet udskiftet rør til samme dimension som tidligere, hvorfor kommunen grundlæggende opfatter udskiftningen som et vedligeholdelsesprojekt og *ikke* et reguleringsprojekt, der forudsætter tilladelse efter Vandløbsloven.

Det er endvidere Syddjurs Kommunes opfattelse, og at denne vedligeholdelse er indeholdt i Landvæsensnævns kendelse fra 1972 for drænsystemet, hvorfor den ikke forudsætter en forudgående tilladelse efter vandløbsloven med tilhørende klagemulighed.

Landvæsensnævnets kendelse af 15. november 1972

(...) På grund af klager over drænets vedligeholdelse traf Landvæsensnævnet i 1972 afgørelse om drænets vedligeholdelse og partsbetaling.

Ifølge denne kendelse (vedlagt som bilag) er kommunen pålagt at vedligeholde drænsystemet på grundejernes regning. Det fremgår af kendelsen at *'alle tilsyns-, oprensings-, vedligeholdelses- og reparationsarbejder skal udføres af Ebeltoft Kommune'* og at udgifterne fordeles mellem grundejerne jf. kendelsens partsfordeling, og hvor de mest vandlidende grunde i nærheden af drænets hovedledninger skal bidrage mere i forhold til andre. Landvæsensnævnets kendelse er tinglyst på alle ejendomme i området.

Det fremgår endvidere, at en evt. *'fuldstændig fornyelse af rørledningerne skal indbringes for en vandløbsret'* – altså at der ved en fuldstændig fornyelse, omlægning eller opdimensionering skal gennemføres en regulerings sag efter Vandløbslovens §35 stk 2 med forudgående parts-høring og klageret. I en evt. regulerings sag skal der endvidere tages stil-ling til partsfordelingen af projektets omkostninger jf. Vandløbslovens §2 og 3, da nytteværdien ikke nødvendigvis er den samme som 1972-kendelsen for drænets drift.

Drænsystemet på X er grundlæggende at opfatte som et privat vandløb, hvor bredejereren normalt har vedligeholdelsesansvaret jf. Vandløbslo-vens §35:

Stk.1. vedligeholdelsen af private vandløb påhviler bredejerne, med min-dre der efter stk. 3 eller efter §36 er truffet anden bestemmelse

Som følge af 1972-kendelse er denne vedligeholdelse overgået til kom-munen, men omkostningen betales fortsat af området's grundejere efter en partsfordelingsnøgle.

Det er derfor Syddjurs Kommunes opfattelse, at 1972-kendelsen udgør det juridiske grundlag for kommunens drift og vedligeholdelse af drænet på X, og at der som udgangspunkt ikke skal træffes afgørelser efter vandløbslovens §54 for denne vedligeholdelse.

...

Om den påklagede reparation af hovedrørledning 3 ved Ø-vej og Å-vej

Den påklagede reparation blev udført i begyndelsen af 2017 på hoved-drænledningen for (område) 3 på et sted, hvor ledningen krydser X-vej. Reparationen var planlagt i den forstand, at flere grundejere havde an-modet kommunen om at udføre reparationen, fordi man havde mistanke om en skade forårsaget som følge af området's kloakering i 2006. Det er kommunens opfattelse, at alle parter forud arbejdets udførelse var enige om behovet for reparation, og at arbejdet lå indenfor 1972-kendelsens rammer.

Forud for anlægsarbejdets udførelse blev ejerne af Z-vej (nr. ...) og Å-vej (nr. ...) påbudt at fjerne evt. træer og buske ovenfor på hovedlednin-gen for egen regning efter Vandløbslovens § 6. Dette skete uden indsi-gelser.

Der blev ikke truffet særskilt afgørelse efter Vandløbslovens §54 for den planlagte reparation, da det jf. førnævnte er kommunens opfattelse, at

arbejdet er indeholdt i 1972-kendelsens rammer for alm. vedligeholdelse, og at disse fortsat er gældende jf. Vandløbslovens §35 stk. 1.

I forbindelse med selve anlægsarbejdet blev det konstateret, at hovedrørledningen var i væsentligt dårligere tilstand end oprindeligt antaget. Rørledningen var således fyldt med rødder og smuldrede ved frigravningen, hvorfor der ikke kunne udføres rodskæring. En udskiftning af flere rørlængder var derfor nødvendig for at opretholde rørledningens oprindelige afvandingsevne.

Det var heller ikke muligt at påhæfte nye rørstykker med ældre, hvorfor reparationen endte med en udskiftning af rørledningsstrækningen mellem brønd Y ud for Z-vej (nr. ...) og brønd Æ ved Ø-vej (nr. ...) jf. vedlagte tegning.

Reparationsarbejdet var tids- og omkostningskrævende, fordi hovedledningen ligger ret dybt (3 - 3,5 m.u.t.) i et vandlidende område, hvorfor der opstod behov for grundvandssænkning og anlægssikring for at undgå sammenskridning af jordlagene, da perioden var præget af store nedbørsmængder.

Kommunen traf beslutning om at fortsætte og afslutte reparationsarbejdet på et tidspunkt, hvor der var stor risiko for sammenskridning af ledningsgraven, og hvor det ikke var muligt at nedlukke arbejdsstedet uden at ødelægge rørledningens funktionsevne. Der henvises til både Vandløbslovens §54 og 1972-kendelsen, hvor kommunen som vandløbsmyndighed både har pligt til at sørge for at genoprette drænets oprindelige funktionsevne og samtidig til at gennemføre det nødvendige arbejde for at undgå oversvømmelse. Endvidere kunne kommunens entreprenør ikke garantere for arbejdet og rørledningens fremtidige funktionsevne medmindre at de nye rør blev påhæftet et fast/bestandig rørmateriale.

Der henvises i den forbindelse også til vandløbslovens §55 om nødvendige selvhjælpshandlinger i forbindelse med risiko for skade og usædvanlige nedbørsforhold, samt til lovens §62 om nye bestemmelser for et vandløb, hvis de faktiske forhold ændrer sig, og hvor det vurderes at den tidligere aftale eller afgørelse er utilstrækkelig.

Det er som tidligere nævnt Syddjurs Kommunes opfattelse, at reparationsarbejdet blev planlagt indenfor den fastsatte ramme for kommunens vedligeholdelsespligt, der er anført i 1972-kendelsen – hvorfor det vurderes ikke at være behov for at træffe en forudgående afgørelse for arbejdets udførelse efter Vandløbslovens bestemmelser.

Efterfølgende er der heller ikke blevet truffet en formel afgørelse for lovliggørelse af den udskiftede rørledning. Dels fordi den udførte reparation ikke kan karakteriseres som 'fuldstændig fornyelse' jf. 1972-kendelsen, men snarere en 'delvis fornyelse'. Og dels fordi der ikke er gennemført en omlægning eller opdimensionering af rørledningen som forudsætter gennemførelse af et reguleringsprojekt.

Endvidere er det kommunens holdning, at en formel, lovliggørende afgørelse efter arbejdets udførelse vil føre til samme resultat da nytteværdien for grundejerne indenfor hovedrørledning 3 efter kommunens opfattelse er den samme som 1972-kendelsen.

Klagerne har gentagne gange anmodet kommunen om at træffe afgørelse vedrørende fastlæggelse af et ansvar for rørledningens tekniske tilstand og skadens opstående. Dette har kommunen afvist at gøre, fordi det ikke vurderes at være en kommunal opgave, men alene et civilretlig anliggende.

Det er jf. ovenstående Syddjurs Kommunes opfattelse, at den udførte reparation ikke kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, men muligvis til Taksationskommissionen, hvis man søger en anden partsfordeling.

Endvidere kan man som grundejer rejse et nyt projekt med formål at ændre 1972-kendelsens ordlyd, omfang, ansvar og partsfordeling. I dette tilfælde kan vandløbslovens bestemmelser vedr. offentlige pumpe-lag (kapitel 8) og §74 vedrørende fastsættelse af partfordeling af omkostninger evt. bringes i anvendelse.

NOTE:

Overtaksationskommissionen har den 12. juni 2020 truffet afgørelse i en klagesag, der er rejst af grundejere indenfor drænsystem vedr. partsbetaling for reparation af hoveddrænledning. Overtaksationskommissionen har i sin afgørelse afvist at behandle klagen og henviser vejledende til, at tvisten evt. kan behandles af domstolene. Afgørelsen er vedlagt som bilag."

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i sin supplerende udtalelse af 23. juni 2020 henholdt sig til sin afgørelse af 20. april 2018, idet det fortsat er nævnets opfattelse, at der ikke foreligger en afgørelse, som kan påklages til nævnet. Samtidig har nævnet oplyst, at kommunens udtalelse af 15. juni 2020 og dine bemærkninger af 16. marts 2020 ikke giver nævnet anledning til flere bemærkninger.

Den 6. juli 2020 har du kommenteret myndighedernes udtalelser. Du har bl.a. anført, at grundejerne undrede sig over at skulle betale for et ulovligt træskade på hovedledningen, en entreprenørs graveskade i vejen, udskiftning af 80 meter sundt rør og et dyrt haveanlæg hos den grundejer, der ejede piletræet og dermed havde forvoldt skaden. Klagesagen har således ifølge dig sine rødder i grundejernes utryghed over, at kommunen i princippet kan opkræve grundejerne for hvad som helst, når blot den kalder det vedligeholdelse, og når kommunen kan afslå at myndighedsbehandle sagen, så grundejerne reelt afskæres fra en ankemulighed.

Jeg har den 27. august 2020 orienteret myndighederne om dine kommentarer.